

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	5
Oplysninger om husdyrbruget:	5
Meddelelse af miljøgodkendelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Samdrift	6
Vurdering af status som IE-husdyrbrug.....	7
Biaktiviteter	7
Afgørelsen	7
Vilkår for miljøgodkendelsen	9
Generelt.....	9
Ny klimacontainer.....	9
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	11
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	13
Beskyttelse i forhold til naboer	14
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	16
Uheld og risici	16
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	17
Ophør.....	17
Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern	17
Formalia	18
Lovgrundlag	18
Høring og offentliggørelse	19
Klagevejledning	19
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	20
Miljøkonsekvensrapport.....	24
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	24
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	24
Miljøvurderingen	25
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	25
Beskrivelse af husdyrbruget.....	26
Lokalisering.....	31
Forbudszoner.....	31
Afstandskrav	31

Beskyttelseslinjer	32
Samlet vurdering af lokalisering.....	33
Påvirkning af landskab	33
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	36
Påvirkning af vilde planter og dyr.....	36
Ammoniak påvirkning af natur	36
Påvirkning af bilag IV-arter	39
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	42
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	42
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	47
Påvirkning af naboer	47
Lugt	47
Støj og rystelser.....	50
Lys.....	51
Fluer og skadedyr.....	51
Støv.....	52
Transport.....	52
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	55
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	56
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	56
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	60
Udnyttelse af energi og råvarer.....	61
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	62
Optimering af produktionsprocesser.....	63
Iagttagelse af affaldshierarkiet	63
Særregler for IE-husdyrbrug.....	67
Miljøledelse.....	67
Oplæring af personale	67
Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse	67
Beredskab.....	68
Hændelser og uheld.....	69
Foderblandings- og fodringsstrategi.....	70
Manglende overholdelse af vilkår	71
Årlige indberetning til kommunen.....	71
Ophør af aktiviteter	71
Alternative løsninger	71

0-alternativ.....	71
Egenkontrol.....	72
Konklusion	72
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	73
Bilag 2: Opmåling af produktionsarealer	74
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	75
Bilag 4: Natur	76
Bilag 5: Afløbsplan fra 2014	78
Bilag 6: Beregning vedr. gyllekøling.....	79

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern
Bedriftens adresse	Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Vestjysk Herningvej 3 6950 Ringkøbing v. Helle Borum Telefon: 29679435 E-mail: hbo@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	100025402
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	247273, indsendt d. 16-2-2025, ver. 3.

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
3. Eksisterende løbestald	1029	542	Søer, golde, og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
1. Eksisterende farestald	994	628	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
2. Farestald (2006)	1.137	779	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	Gyllekøling
4. Drægtighedsstald (2006)	2.032	1.590	Søer, golde, og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
8. Drægtighedsstald (polte) nr. 5	154	150	Søer, golde, og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Nyt staldafsnit					
Klimacontainer	30	25	Smågrise.	Toklimastald, delvis spaltegulv	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	4.000	777	Teltoverdækning
Gyllebeholder mrk. Arnborgvej 23	Flydende	4.000	770	Teltoverdækning
Gyllebeholder (Vestergårdvej 5)	Flydende	2.000	530	Teltoverdækning
Gyllebeholder (Vestergårdvej 5) Beholderen har ikke tidligere været med i miljøgodkendelser, men er godkendt ved seneste beholdekontrol.	Flydende	225	5	

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 16. februar 2025, version 3 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget og en lovliggørelse af:

- Husdyrbrugets dyrehold.
- Opstillet klimacontainer (placeret i tilknytning til de eksisterende bygninger).
- Lille gyllebeholder på 225 m³.

Derudover godkendes husdyrbruget efter stipladsmodellen dvs. efter produktionsarealer (m²) pga. nyere lovgivning. Tidligere er husdyrbruget blevet godkendt efter antallet af stk. dyr.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak:

- Overdækning af 3 eksisterende gylletanke på hhv. 4.000 m³, 4.000 m³ og 2.000 m³.
- Gyllekøling i 2 stalde (stald mrk. 2. farestald (2006) + stald mrk. 4. Drægtighedsstald (2006))

Samdrift

Ansøger der ejer Vestergårdvej 2A og miljømyndighedsmæssigt ansvarlig lejer af staldanlægget på Vestergårdvej 5.

Kommunen vurderer, at der er samdrift imellem de 2 ejendommene på Vestergårdvej 2A og Vestergårdvej 5. Baggrunden er at afstanden mellem de 2 ejendommen er < 100 meter og de 2 ejendomme er driftsmæssigt forbundne.

Produktionen på anlægget er en del af bedriften ApS Nørrevang, hvor der udover Vestergårdvej 2A drives Sønderkovvej 10 og Votkærvej 1 med smågriseproduktion, Arnborgvej 23 med slagtesvin og Vestergårdvej 2 med søer.

Ejendommene drives som selvstændige enheder, så der vurderes ikke, at være tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem ejendommene.

Vurdering af status som IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern er et IE-husdyrbrug, da husdyrbruget har over 750 stipladser til søer,

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 32t, Borris Nørreland, Sdr. Borris beliggende på adressen Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter en lovliggørelse af:

- Husdyrbrugets dyrehold,
- opstillet klimacontainer på 30 m² med 25 m² produktionsarealer,
- lille gyllebeholder på 225 m³.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	542
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	628
Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	779
Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1.740
I alt	3.689

Samt opførelse af ny klimacontainer i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Total areal (m ²)
Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	25	30

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 247273, indsendt den 16. februar 2025, version 3.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Vestergårdvej 2A og Vestergårdvej 5, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst

tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Ny klimacontainer

- 6) Den nye klimacontainer på i alt 30 m² med 25 m² produktionsarealer skal være etableret med staldsystemet toklimastald, delvis spaltegulv.
- 7) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 8) Den eksisterende slørende beplantning omkring husdyrbruget og de 3 gyllebeholder på hhv. 4.000 m³, 4.000 m³ og 2.000 m³ skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes (mærket med blå linje).

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 9) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 10) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
3. Eksisterende løbestald	1.029	542	Søer, golde, og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	
1. Eksisterende farestald	994	628	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	
2. Farestald (2006)	1.137	779	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	Gyllekøling
4. Drægtighedsstald (2006)	2.032	1.590	Søer, golde, og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling
8. Drægtighedsstald (polte) nr. 5	154	150	Søer, golde, og drægtige	Løsgående, delvis spaltegulv	
Nyt staldafsnit					
Klimacontainer	30	25	Smågrise.	Toklimastald, delvis spaltegulv	

- 11) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Driftstimer pr år	Effekt NH ₃ -N %
2. Farestald (2006)	Gyllekøling	4.800	10,4
4. Drægtighedsstald (2006)	Gyllekøling	4.800	10,4
Gylletank på 4000 m ³	Teltoverdækning		50
Gylletank på 4.000 m ³ (mrk. Arnborgvej 23)	Teltoverdækning		50
Gylletank på 2.000 m ³	Teltoverdækning		50

12) Miljøteknologierne skal drives som anført i tabellen nedenfor.

Enhed	Driftsvilkår gyllekøling
Farestald + drægtighedsstald fra 2006	I farestalden fra 2006 og drægtighedsstalden fra 2006 skal der opretholdes gyllekøling på i alt 1.880 m ² arealer med gyllekummer med en køleeffekt på mindst 17,3 W/m ² , samt en reduktion i ammoniakemissionen på 10,38 procent.
Varmepumpe	Den eksisterende varmepumpe skal køre i 4.800 timer. Varmepumpen skal levere en køleeffekt på mindst 32,5 KW Der skal føres en logbog over varmepumpernes årlige driftstid. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dyknet indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

13) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
------------------	---

Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt Kompost	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr. Ved etablering af kompost i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 14) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.

Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	8 timer
	Lørdag	07.00 – 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 – 18.00	45	4 timer
	Søn- og helligdag	07.00 – 18.00	45	8 time
	Alle dage	18.00 – 22.00	45	1 time
	Alle dage	22.00 – 07.00	40	½ time
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.			
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	15 20	
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	
	Øvrige rum	Hele døgnet	30	
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"			
	Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.		
Anvendelse		Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB	
Boliger i boligområder		Hele døgnet.	75	
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde		Aften/nat kl. 18.00-07.00	75	
		Dag kl. 07.00-18.00	80	
Institutioner		Hele døgnet	75	
Erhvervsbebyggelse		Hele døgnet	85	
Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.				
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.			

	Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 16) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 17) Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og registreringen, for perioden siden Ringkøbing-Skjern Kommunes seneste tilsyn, skal kunne fremvises på forlangende i forbindelse med tilsyn

Uheld og risici

- 18) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 19) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

- 20) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 21) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 22) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 23) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE-husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§59):

Krav om indberetning	• Logbøger for miljøteknologi • Dokumentation for miljøledelsessystem (§51, stk. 3) • Logbog for gennemførte kontroller (§53, stk. 5) • Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (§ 55)
-----------------------------	--

Da husdyrbruget på Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de nye særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler: • Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale. • Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr. • Krav om anvendelse af fodringsteknikker til reducere af kvælstof og fosfor, herunder fasefodring, reducere af råprotein og anvendelse af fodertilsætningsstoffer. • Krav om anvendelse af energieffektiv belysning. • Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget.
-------------------------	---

	• Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune. • Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav • Særlige krav ved ophør af IE-brug.
--	--

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 2091 af 12. november 2021
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 28. oktober til den 18. november 2024, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 10. marts 2025 til 14. april 2025.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 609 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelsen på anlægget generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 21. april 2025 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 19. maj 2025.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Poul Bennetzen
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

- Ejer af husdyrbruget på adressen Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern

Konsulent:

- Vestjysk, Herningvej 5, 6950 Ringkøbing v. Helle Borum, e-mail hbo@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 609 meter:

- Se bilag 3

Matrikulære naboer til matrikel nr. 32t og 32a Borris, Nørreland, Sdr. Borris

Kopi af udkast til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Vestjysk, Herningvej 5, 6950 Ringkøbing v. Helle Borum, e-mail hbo@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Vestjysk, Herningvej 5, 6950 Ringkøbing v. Helle Borum, e-mail hbo@vestjysk.dk

- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftstraadet.dk og lokalraad@friluftstraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter opførelse af en ny klimacontainer på 30 m² med 25 m² produktionsarealer i tilknytning til de eksisterende bygninger. Husdyrbrugets produktion af grise øges med opførelse af den nye container.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
3. Eksisterende løbestald	1029	Mekanisk ventilation	6 m	(#728858) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	542
1. Eksisterende farestald	994	Mekanisk ventilation	6 m	(#728861) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	628
2. Farestald (2006)	1137	Mekanisk ventilation	6 m	(#728864) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	779
4. Drægtighedsstald (2006)	2032	Mekanisk ventilation	6 m	(#728867) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1590
8. Drægtighedsstald (polte) nr 5	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#728873) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	150
Klimacontainer	30	Mekanisk ventilation	3 m	(#728876) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	25
Sum						3714

Regel:

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ud fra opmålinger foretaget i 2018 af Cathrine Margrethe Bak Pedersen, B&T. Opmålingerne blev oprindeligt udført i forbindelse med en ansøgning om miljøgodkendelse, som senere blev trukket tilbage., se bilag 2.

Kommunens bemærkninger

Der er tilføjet en klimacontainer på 30 m² med 25 m² produktionsarealer i forhold til nudriften. Øvrige produktionsarealer er identiske med nudriften.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)

3. Eksisterende løbestald	1029	Mekanisk ventilation	6 m	(#728859) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	542
1. Eksisterende farestald	994	Mekanisk ventilation	6 m	(#728862) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	628
2. Farestald (2006)	1137	Mekanisk ventilation	6 m	(#728930) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	779
4. Drægtighedsstald (2006)	2032	Mekanisk ventilation	6 m	(#728931) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1590
8. Drægtighedsstald (polte) nr 5	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#728874) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	150
Sum						3689

Nudriften er reguleret i de seneste 3 afgørelser dvs. §12 miljøgodkendelsen fra 2014, afgørelsen på anmeldelsen fra 2018 og revurderingen fra 2020.

Husdyrbruget har følgende miljøgodkendelser:

- 02-03-2006 Miljøbeskyttelsesloven kap. 5
- 07-09-2007 Tillægsgodkendelse
- 05-12-2014 §12 Miljøgodkendelse
- 01-10-2018 Afgørelse via anmeldelse - Ny gyllebeholder med telt på 4.000 m³
- 26-10-2020 Revurdering af §12 miljøgodkendelse

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsarea (m ²)
3. Eksisterende løbestald	1029	Mekanisk ventilation	6 m	(#728860) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	542
1. Eksisterende farestald	994	Mekanisk ventilation	6 m	(#728863) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	628
2. Farestald (2006)	1137	Mekanisk ventilation	6 m	(#728866) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	779
4. Drægtighedsstald (2006)	2032	Mekanisk ventilation	6 m	(#728869) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1590
8. Drægtighedsstald (polte) nr 5	154	Mekanisk ventilation	6 m	(#728875) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	150
Sum						3689

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften.

Produktioner med miljøteknologi

Staldnavn	Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	Lugteffekt (%)
Ansøgt drift					
2. Farestald (2006)	(#728864) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Gyllekøling	4800	10,4	
4. Drægtighedsstald (2006)	(#728867) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling	4800	10,4	
Nudrift					
2. Farestald (2006)	(#728930) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Gyllekøling	4800	10,4	
4. Drægtighedsstald (2006)	(#728931) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling	4800	10,4	
8 års drift					
2. Farestald (2006)	(#728866) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Gyllekøling	4800	11,2	
4. Drægtighedsstald (2006)	(#728869) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Gyllekøling	4800	11,2	

Kommunens bemærkninger

Som miljøteknologi anvendes gyllekøling i stald 2 farestald (2006) og i drægtighedsstald (2006). Gyllekølingen anvendes både i hhv. ansøgt drift, nudrift og i 8-års driften.

Der er forskel i ammoniakreduktionsprocenter fra 8 års driften til nudrift/ansøgt drift. Begrundelse er, at der i miljøgodkendelsen dateret 5. november 2014 blev fastsat en reduktionsprocent på 11,2 %.

Beregning af ammoniakreduktionsprocenten er efterfølgende blevet opdateret. Dette har medført, at ammoniakreduktionsprocenten i revurdering af miljøgodkendelsen dateret 26. oktober 2020 blev ændret til 10,4% dvs. i nudrift og ansøgt drift.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
1. Gylletank	Flydende				777
2. Gylletank	Flydende				530
3. Gylletank (Arnborgvej 23)	Flydende				770
4. Gylletank	Flydende	Den har ikke tidligere været med i miljøgodkendelsen, men den er godkendt ved seneste beholderkontrol.			50
Nudrift					
1. Gylletank	Flydende				777
2. Gylletank	Flydende				530
3. Gylletank (Arnborgvej 23)	Flydende				770
8 års drift					
1. Gylletank	Flydende				777
2. Gylletank	Flydende				530

I 2019 blev der etableret en 4.000 m³ gylletank med et overfladeareal på 770 m², mrk. Arnborgvej 23 (overfladeareal 770 m²). Denne tank fremgår derfor i hhv. nudrift og ansøgt drift.

Gylletanken (mrk. 4 gylletank på 225 m³) med et overfladeareal på 50 m² har været på ejendommen siden min. år 1999. Tanken fremgår kun i ansøgt drift, idet tanken ikke har indgået i de tidligere miljøgodkendelser.

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
1. Gylletank	Telt	50,0
2. Gylletank	Telt	50,0
3. Gylletank (Arnborgvej 23)	Teltoverdækning.	50,0
Nudrift		
1. Gylletank	Telt	50,0
2. Gylletank	Telt	50,0
3. Gylletank (Arnborgvej 23)	Telt	50,0
8 års drift		
1. Gylletank	Telt	50,0
2. Gylletank	Telt	50,0

3 ud af 4 gyllebeholder anvender miljøteknologien teltoverdækning, der medfører en ammoniakreduktion på 50 % (2 stk. gyllebeholder i 8-års driften, samt de 3 stk. gyllebeholder i hhv. nudrift og ansøgt drift).

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 10 års beholder- kontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1985/2011	4.000	354	Overdækning
Gylletank 2 (lejet Vestergårdvej 5)	1996/2011	2.000	635	Overdækning
Gylletank 3 (tilhører Arnborgvej 23)	2019	4.000*		Overdækning
Gylletank 4 (lejet Vestergårdvej 5)		225	50	Flydelag
Gyllekanaler		2.800		
I alt		9.025		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning. *Ikke medregnet i kapaciteten.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til biogasanlæg og den afgassede gylle pumpes retur til gylletankene. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Ejendommen leverer gylle til biogasanlægget på Arnborgvej og får kun den mængde retur på ejendommen, som der er plads til. Resten beholdes på biogasanlægget. Dermed vil der altid være tilstrækkelig kapacitet.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra den nye klimacontainer
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50
Lokalplanområder	50 meter	>50
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til den nye klimacontainer (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50
Vandløb, dræn og søer ^{*1}	15	>15
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25
Beboelse på samme ejendom ^{*2}	15	>15
Naboskel	30	>30

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Sten og jorddiger

Det gøres opmærksomt på, at der ligger et fredet sten og jorddige vest for husdyrbruget på Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Landskabsområdet ligger i den østlige del af kommunen og er kendetegnet af et landbrugslandskab på et bakket terræn. Landskabsområdet er en del af en større bakkeø, Skovbjerg Bakkeø, og der findes små terrænlavninger på tværs af det højtliggende terræn.

Bebyggelsen ligger som spredte gårde, og stort landbrugsbyggeri er en væsentlig del af bebyggelsesstrukturen. Landskabsområdet rummer få bevoksninger, og hegn er hovedsageligt enkeltrækkede og fragmenterede.

Terrænet og mangel på bevoksning skaber middelstore landskabsrum og stedvist landskabsrum af stor skala. Området er også visse steder præget af udsigter over et intensivt landbrugslandskab.

Åbne afgræssede enge uden megen bevoksning ses i terrænlavningerne. Landskabet er generelt påvirket af tekniske anlæg i form af vindmøller, højspændingsledninger og industri.

Landbrugsbyggeri/stort byggeri i det åbne land

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i alle skala.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Landbrugsbyggeri og stort markant byggeri ligger generelt med en åben afgrænsning og uden grøn beplantning. Landbrugsbyggeri indgår derved i udsigterne i både dette landskabsområde og udsigterne ide omgivende landskabsområder.

Nyt byggeri bør efterligne karaktertrækket ved ikke være omkranset af bevoksning, men kan afskærmes af fragmenteret beplantning, som er karakteristisk for landskabsområdet.

Bygningsbeskrivelse

Den nye klimacontainer på 30 m² opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse (østsiden på farestald fra 2006). Ejendommen vil derfor fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Beplantning:

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

I kommunens afgørelse fra den 1. oktober 2018 til den ny gyllebeholder på 4.000 m³ mrk. "ny gylletank (Arnborgvej 23) fremgår følgende:

- senest den 31. december, året efter etableringen af gyllebeholderen, skal der etableres afskærmende beplantning omkring gyllebeholderen. Den afskærmende beplantning skal bestå af løvtræarter og buske, der er naturligt hjemmehørende i området og beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel genbeplantning

Kommunen har fastholdt og suppleret vilkåret vedr. afskærmende beplantning. Baggrunden herfor er, at der ellers er direkte indkik til husdyrbruget via Vestergårdvejen, der går hhv. syd og vest for husdyrbruget. Derudover, at der pt. er en eksisterende beplantning.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:

3. Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
2. Habitatnatur	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0	▼

I kraft af den store afstand på min. ca. 2,2 km til kategori 1 naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
4. Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

I kraft af den store afstand på ca. 5,2 km til området, er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret søer. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)	
			Nudrift	8-årsdrift
6.Hede /potentiel	1.788	Syd	0,0	0,0

ammoniakfølsom skov				
5.Eng	1.073	Sydvest	0,0	0,0
1.Mose	1.577	Vest	0,0	0,0
Søer/vandhuller	230	Sydvest		

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Potentielt ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret en potentielt ammoniakfølsom skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,0 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Søer og vandhuller:

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet søerne/vandhullerne ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at søerne/vandhullerne er næringspåvirket. Ammoniak påvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for søerne/vandhullerne, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders ynglevandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintrere (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrån timer. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller

rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn køllegrønsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaikgrønsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Ynglevandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kærgønsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøgodkendelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-

habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra

dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Afløbsforhold

Gylle udsluses til fortank hvorfra den pumpes til Vestjysk biogasanlæg på Arnborgvej 23A. Der er ligeledes rørføring tilbage fra biogasanlægget til de 2 gylletanke på Vestergårdvej 2A. Afgasset gylle pumpes retur i tankene.

Figur 4. Afløbsplan

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Grisefoderet opbevares i udendørs fodersiloer samt i foderlade.

Søerne fasefodres, dvs. at der fodres med forskellige foderblandinger. Søerne fodres med minimum 2-3 blandinger afhængig af om de er diegivende, drægtige eller golde. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Vestergårdvej 2A, 6900 Skjern er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.
Håndtering på husdyrbruget: Der er bod og toilet i det nyt forrum fra 2022, som er tilsluttet godkendt nedsivningsanlæg.
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer.

På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på husdyrbruget: Tagvand ledes i dræn og derfra til Debelmose grøft. Det er godkendt i forbindelse med miljøgodkendelsen af 5-12-2014. Det nye kobles på samme system. Debelmose grøft er ikke omfattet af vandområdeplanerne. Den har sit udløb i Kjelstrup bæk, der er omfattet af vandområdeplanerne med et miljømål om god økologisk tilstand. Bemærkning Der skal søges hos kommunen, om at få koblet tagvand fra de nye klimacontainere til de eksisterende dræn.
Spildevand fra vaskeplads Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Håndtering på husdyrbruget: Der vaskes ikke marksprøjte på ejendommen.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af fyringsolie. Fyringsolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Fyringsolie anvendes til opvarmning/udtørring af staldene ifm. vask.

Kemikalier

Der opbevares ikke kemikalier på ejendommen.

Pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicin

Bedriften er tilmeldt en sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Her udskriver dyrlægen den nødvendige medicin. Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. indvindingstilladelsen, skal der holdes en beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 25 m for almene vandforsyningsboringer (vandværksboringer) og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer (boringer der forsyner 3-9 husstande, private drikkevandsboringer og markvandingsboringer).

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld:

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved drifts-uheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil

alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål

- Blandet bolig og erhvervsformål
- Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Præstevejen 13 	0	FMK	141,5	141,5	524,7	Ja
Præstevejen 15B 	0	FMK	141,5	141,5	657,7	Ja
Præstevejen 40 	0	FMK	141,5	141,5	608,6	Ja
Flodgårdsvej 24 	0	NY	275,3	275,3	1843,6	Ja
Vestergade 42B 	0	FMK	251,5	251,5	1356,8	Ja
Engsig, Skjern Jorder 	0	FMK	447,3	447,3	5477,6	Ja
Ånum, Skjern Jorder 	0	FMK	447,3	447,3	5502,5	Ja

Konsekvenszone: 609 m

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift:

Staldafsnit								
3. Eksisterende løbestald	Antal måneder		Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	728858	0	5365,8	6504,0	0	5365,8	6504,0	542
1. Eksisterende farestald	Antal måneder		Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	728861	0	1821,2	10048,0	0	1821,2	10048,0	628
2. Farestald (2006)	Antal måneder		Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	728864	0	2259,1	17138,0	0	2259,1	17138,0	779
4. Drægtighedsstald (2006)	Antal måneder		Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	728867	0	9381,0	11289,0	0	9381,0	11289,0	1590
8. Drægtighedsstald (polte) nr 5	Antal måneder		Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	728873	0	885,0	1065,0	0	885,0	1065,0	150
Klimacontainer	Antal måneder		Lugt	Lugt	Effekt af	Faktisk lugt	Faktisk lugt	Produktionsareal
	Produktionsld	udegående	(LE/s)	(OU/s)	teknologi (%)	(LE/s)	(OU/s)	(m ²)
	728876	0	300,0	525,0	0	300,0	525,0	25
Sum			20012,1	46569		20012,1	46569	

Nudrift:

Staldafsnit								
3. Eksisterende løbestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	728859	0	5365,8	6504,0	0	5365,8	6504,0	542
1. Eksisterende farestald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	728862	0	1821,2	10048,0	0	1821,2	10048,0	628
2. Farestald (2006)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	728930	0	2259,1	17138,0	0	2259,1	17138,0	779
4. Drægtighedsstald (2006)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	728931	0	9381,0	11289,0	0	9381,0	11289,0	1590
8. Drægtighedsstald (polte) nr 5	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	728874	0	885,0	1065,0	0	885,0	1065,0	150
Sum			19712,1	46044		19712,1	46044	

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Støjkilder fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og grise fra ejendommen.

Der er desuden støj fra de angivne ventilationsafkast, men frekvensregulerede ventilatorer støjer normalt mindre end traditionelle ventilatorer. Ansøger angiver at der bevidst er valgt støjsvage ventilatorer.

Ventilationen kører hele døgnet. Anlægget er trinløst reguleret, således det ikke kører på fuld kraft hele tiden.

Ventilationsanlægget renholdes, så det kører mindst muligt og bruger mindst mulig strøm.

Traktorkørsel er især sæsonbetonet - forår og høst.

Der har ikke tidligere være klager over støj fra bedriften. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et intensivt landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed ud til Arnborgvej og i et område med mange husdyrbrug samt biogasanlæg i nærheden vurderes at betyde, at støjgenerne fra selve produktionen er minimale. Der blandes ikke foder på selve ejendommen.

Kommunens vurdering:

Støjklender fra husdyrbruget udgøres primært af intern kørsel, samt til- og frakørsel fra husdyrbruget.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere. Al udendørsbelysning er udelukkende orienteringslys og tændes efter behov. Der er udendørsbelysning ved bl.a. udleveringsrampe.

Vurdering

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af udvidelsen.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agro-økologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde, hvor der er et lovmæssigt krav om overbrusning.

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Der anvendes vådfoder i alle stalde.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Der gøres opmærksom på at IE-brug har en særlig forpligtelse til at reducere støvemissioner fra staldanlægget jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Alle tunge transporter til og fra ejendommen sker via Arnborgvej, der er en stor vej med i forvejen tung trafik.

Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Valle	92	Hver 4. dag
Husdyrgødning	400 (25 t/læs) til udbringning på markerne.	470 (25 t/læs) til udbringning på markerne. Udbringning i marken er sæsonbetonet og foregår hovedsageligt i perioden 1. februar til ultimo maj.
Husdyr til/fra ejendommen	104	Smågrise og slagtesøer afhentes hver uge Polte leveres til ejendommen 1 gang pr. uge
DAKA	52	1-2 x 2. uge
Dyrlæge	12	1 gang om måneden
Affald	26	Hver 14. dag
Samlet antal transporter	286 (+ 400)	5-6 transporter til ejendommen hver uge (gns). <i>Fordelt på månederne 1/2 til 31/5 vil der yderligere være de ca. 400 transporter med gylle til markerne. Det vil hovedsageligt være med traktor og gyllevogn. Tanken tilhørende Arnborgvej 23 er medregnet, da transporterne er til og fra Vestergårdvej 2A.</i>

Antal transporter til og fra ejendommen.

En stor andel af transporterne er gyllekørsel til og fra marken. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for særlig gyllekørsel. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Fordelt på månederne 1/2 til 31/5 vil der yderligere være de ca. 400 transporter med gylle til markerne. Det vil hovedsageligt være med traktor og gyllevogn. Tanken tilhørende Arnborgvej 23 er medregnet, da transporterne er til og fra Vestergårdvej 2A.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en uændret transport til og fra husdyrbruget, idet den nye klimacontainer ikke medfører en væsentlig ændring af dyreholdet/gylleproduktionen fra husdyrbruget.

Døde dyr

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på ejendommen Vestergårdvej 9. Dette for at få lastbilen og smittefaren væk fra ejendommen. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

DAKA afhentningsplads

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
3. Eksisterende løbestald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,30
1. Eksisterende farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,47 - 0,59 ^b	0,66
2. Farestald (2006)	Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30
4. Drægtighedsstald (2006)	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
8. Drægtighedsstald (polte) nr 5	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit	0,70 - 0,87 ^b	1,20
Klimacontainer	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#728858) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	542	1,30	1	705		
(#728861) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	628	0,66	1	414		
(#728864) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	779	1,23	1	955		
(#728867) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1590	1,13	1	1799		
(#728873) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	150	1,20	1	180		
(#728876) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	25	0,58	1	14		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 4.068 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 435 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 4.503 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 4.503 kg NH₃-N/år. Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag:

- Overdækning af 3 eksisterende gylletanke på hhv. 4.000 m³, 4.000 m³ og 2.000 m³.

- Gyllekøling i 2 stalde (stald mrk. 2. farestald fra 2006 + stald mrk. 4. Drægtighedsstald fra 2006)

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Ud over beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

Eksisterende løbestald

Stalden er på 1.029 m² hvor der er 542 m² produktionsarealer med dyretypen: Søer, golde og drægtige og staldtypen: Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.

Eksisterende farestald

Stalden er på 994 m² hvor der er 628 m² produktionsarealer med dyretypen: Søer, golde og drægtige og staldtypen: Kassestier, delvis spaltegulv.

Farestald (2006)

Stalden er på 1.137 m² hvor der er 779 m² produktionsarealer med dyretypen: Søer, golde og drægtige og staldtypen: Kassestier, fuldspaltegulv.

Til reduktion af ammoniak anvendes gyllekøling, der medfører en ammoniakreduktion på 10,4%.

Drægtighedsstald (2006)

Stalden er på 2.032 m² hvor der er 1.590 m² produktionsarealer med dyretypen: Søer, golde og drægtige og staldtypen: Løsgående, delvis spaltegulv.

Til reduktion af ammoniak anvendes gyllekøling, der medfører en ammoniakreduktion på 10,4%.

Drægtighedsstald (polte) nr. 5

Stalden er på 154 m² hvor der er 150 m² produktionsarealer med dyretypen: Søer, golde og drægtige og staldtypen: Løsgående, delvis spaltegulv.

Klimacontainer

Der er etableret en ny klimacontainer på 30 m² med 25 m² produktionsarealer på østsiden af farstalden fra 2006. Dyregruppen er smågrise og staldtypen toklimastald, delvis spaltegulv.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tankene tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tankene.
- Årligt efterses inspektionsbrønde ved gylletanke, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletankene. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tankene opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for opbevaring af husdyrgødning.

Forarbejdning af husdyrgødning

- Afgasning af gylle i biogasanlæg

Vurdering

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Endvidere bidrager afgasning til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Alternativer

Den ansøgte placering af klimacontaineren er valgt, idet det giver den optimale løsning med klimastalden udenfor farestalden, hvorfra smågrisene kommer. Der har ikke været alternative placeringer, der har givet mening.

Fravalg af BAT

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

Gyllekøling.

Der etableres ikke gyllekøling i den nye klimacontainer, idet BAT-niveauet er overholdt uden. Derved vurderes det at etablering af gyllekøling, ikke er proportionale med miljøeffekten, jf. til teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Gylleforsuring

Gyllen afsættes til biogas. Forsuret gylle indeholder store mængder svovl, der er problematisk i biogasprocessen. Store mængder svovl i biomassen der tilføres biogasanlægget kan være hæmmende for biogasprocessen. Ved mindre mængder svovl i biomassen er det oftest svovlkoncentrationen (Svovlbrinte) i biogassen, der volder de største problemer ved biogasproduktion på basis af svovlholdige biomasser. I traditionel gylle vil der produceres biogas med ca. 2.000 ppm svovl. I forsuret gylle kan denne værdi øges med ca. en faktor 10. Svovl i gassen er ønsket begrænset mest muligt i gassen da den bl.a. bevirker tæring og emission af svovlbrinte. Ved brug af biogas til motordrift eller ved opgradering af biogas og injektion på biogasnettet er der krav om meget lave svovlkoncentrationer i gassen (krav til opgraderet bionaturgas < 5 ppm). Ved prioritering af biomasser til biogasproduktion foretrækkes biomasser med et lavt svovlindhold. Prisen for svovlrensning af gylle er estimeret til 74-93 kr/t gylle.

Gylleforsuring er fravalgt af disse årsager.

Punktudsugning, Kemisk og biologisk luftrensning

BAT-niveauet er allerede overholdt. Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

Kommunens vurdering

Fravalget af gyllekøling, gylleforsuring, kemisk og biologisk luftrensning er velbegrundet, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget Vestergårdvej 2A, 690 Skjern er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over 750 stipladser til søer

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Ansøger har i ansøgningen beskrevet følgende omkring energi- og vandbesparende foranstaltninger.

Energi:

Ansøger oplyser,

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager (løbeafdelingen).
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energiforbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften
- Der er installeret varmegenvinding i form af gyllekøling. Varmen herfra anvendes til opvarmning af stalde samt stuehus.

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Alle stalde er isolerede.
- Elforbruget registreres årligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Gylletankene er overdækkede og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Vand

Ansøger oplyser, at

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Vandforbruget registreres en gang om måneden, med henblik på at kunne identificere lækager.
- Evt. lækager identificeres og reparerer hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses dagligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevands-spild.
- Staldene rengøres med højtryksrenser. Derved reduceres vandforbruget til vask.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Kommunens vurdering

I det ovenstående har ansøger redegjort for energi- og vandforbruget samt besparelsestiltag på området.

Der gøres opmærksom på at IE-brug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til en hver tid gældende bygningsreglement jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

For at leve op til EU BAT-konklusionen med hensyn til vand- og energiforbruget er der stillet vilkår til, at vand og energiforbruget registreres, og at den årlige opgørelse gemmes og kan fremvises ved kommunens tilsyn.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at med de stillede vilkår, vil husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Ansøger har ikke indsendt oplysninger om hvorvidt der anvendes stoffer i husdyrbrugets primærproduktion, som udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets substitution af skadelige eller betænkelige stoffer lever op til den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

I det der i det primære landbrugsproduktion generelt kun anvendes godkendte produkter og kemikalier, er det Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at husdyrbrugets ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Optimering af produktionsprocesser

Ansøger oplyser, at ansøger er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Derfor vil ansøgere i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Medarbejderne orienteres om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Ved kørsel med maskiner hvor der afsættes jord/husdyrgødning på vejene foretages der rengøring.
- At markdriften sker med udgangspunkt i udarbejdede mark-gødningsplaner hvor der optimeres både på mængden af gødning.
- Al affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Forbruget af vand, energi, pesticider, handelsgødning og indkøbt foder, (registres i driftsregnskabet).
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der bliver lagt vægt på høj dyrevelfærd. Blandt andet vil der blive brugt tid på opsyn, også uden for alm. arbejdstid, så syge dyr kan få behandling hurtigst muligt. Problemer i besætningen vil også i det daglige forsøges forebygget ved, at de fysiske rammer for dyrene er i orden bl.a. Ved at dyrene sikres et tørt leje.
- Der overbruses i alle sektioner, syge stier undtages. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.
- Forebyggelse af uheld og driftsforstyrrelser ved alm. opmærksomhed, og ved at medarbejdere i forbindelse med brug af maskiner tilser at tingene fungerer, og at afskærmningerne er i orden.
- Danish Crowns "Code of Practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der vil desuden forefindes en beredskabsplan, der redegør for, hvad der skal ske ved uheld på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets management og optimering af produktionsprocesser er med til at sikre, at produktionsprocesserne løbende optimeres og lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

I forbindelse med driften af husdyrbruget skal produktion og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1) Affaldsforebyggelse.

- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Ansøger har om affald oplyst,

Fast affald

Der findes en række forskellige affaldstyper på ejendommen, såsom papir, pap, glas, afdækningsplast, jern m.v.

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Affald sorteres i de lovpligtige 10 affaldstyper.

De ti typer af affald er:

Der er ingen bagatelgrænse for sorteringen.

Affaldet fra bedriften sorteres i de 10 fraktioner og fyldes i affaldscontainere. Affaldscontainerne tømmes via den kommunale ordning.

Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenummer/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald som kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Olie- og kemikalieaffald

Ansøger oplyser:

Olie- og kemikalieaffald:

Der forefindes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da markdriften foregår fra Sønderskovvej 10.

Da det er et IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse (genbrug eller anden materialenyttiggørelse).
- 4) Anden nyttiggørelse (forbrænding med nyttiggørelse).
- 5) Bortskaffelse (deponi).

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne. Foderspild søges minimeret mest muligt, da foder er en omkostning i produktionen.

Der søges så vidt muligt at indkøbe foder og forbrugsstoffer i så store mængder som muligt, at det fx leveres i siloer. Derved undgås der anvendelse af emballage.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen.

Affaldet består derfor primært af plastdunke fra sæber og desinfektionsmidler. Klinisk risikoaffald herunder spraydåser til mærkning af dyr, lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affalds hierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune jf. 36 stk. 7-13 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen til kommunen.

Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol.

Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på husdyrbruget stillet vilkår til overvågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Begrænsning i anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 nr. 13, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Mærkningselementer for akut toksicitet				
Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet				
KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

På baggrund af BAT-konklusionen af 21.02.2017 er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stillet krav om, at IE-husdyrbrug, skal have et miljøledelsessystem der:

- 1) formulerer en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætter miljømål,
- 3) udarbejder handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med ovenstående krav. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsessystemet skal være etableret og virke fra den dag miljøgodkendelsen er meddelt.

Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for miljøledelse, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal sørge for at oplære eksisterende og nye medarbejdere. Overordnet set skal oplæringen angå relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, reparation og vedligeholdelse af udstyr, samt beredskabsplanlægning og -styring mv.

IE-husdyrbruget er forpligtiget til at sikre, at et oplæringsmateriale, der angår de forhold som følge af bestemmelsen i kapitlet om særregler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er tilgængelig for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse

Det fremgår af kapitel 17 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Kontrolplanen og kontrollen skal som minimum omfatte følgende forhold:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.

3) Forsyningssystemer til vand og foder.

4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).

6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).

7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.

8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen og reparation i forbindelse med tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes logbog over de gennemførte kontroller og reparationer, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Beredskab

Det fremgår af lovgivningen at for IE-brugs skal der foreligge en beredskabsplan til håndtering af uheld og uventede emissioner. Beredskabsplanen skal indeholde en plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

Der skal foreligge handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

Det skal fremgå, hvor der er tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsvivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved drifts-uheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt.

I §12 miljøgodkendelsen dateret 5. december 2014 er der udarbejdet en beredskabsplan.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug, idet den eneste ændring på ejendommen er, at der tilføjet en ekstra klimacontainer på 30 m² og en ekstra gyllebeholder (afgørelse via anmeldelse fra 2018 på 4.000 m³).

Hændelser og uheld

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal der, uanset den 8-årige retsbeskyttelse i husdyrbrugloven, ved påbud foretages sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, at konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld begrænses og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Ringkøbing-Skjern Kommune har stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende ved tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for overholdelse af fodringskrav til Ringkøbing-Skjern Kommune, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen anført følgende om mere effektiv fodring, at

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af foder.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foder-spild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikrer, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Manglende overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Årlige indberetning til kommunen

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende kopi af logbøger eller anden dokumentation for anvendt miljøteknologi, miljøledelsessystem, at kontrolprogrammet for vedligeholdelse er gennemført og for fodringskrav.

Dokumentationen skal indsendes samlet til kommunalbestyrelsen hvert år senest den 31. december. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår. Oplysningerne skal dog ikke indsendes, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 59a, stk. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af den nye klimacontainer har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Lovliggørelsen af:

- Husdyrbrugets dyrehold,
- opstillede klimacontainer på 30 m² med 25 m² produktionsarealer,
- lille gyllebeholder på 225 m³

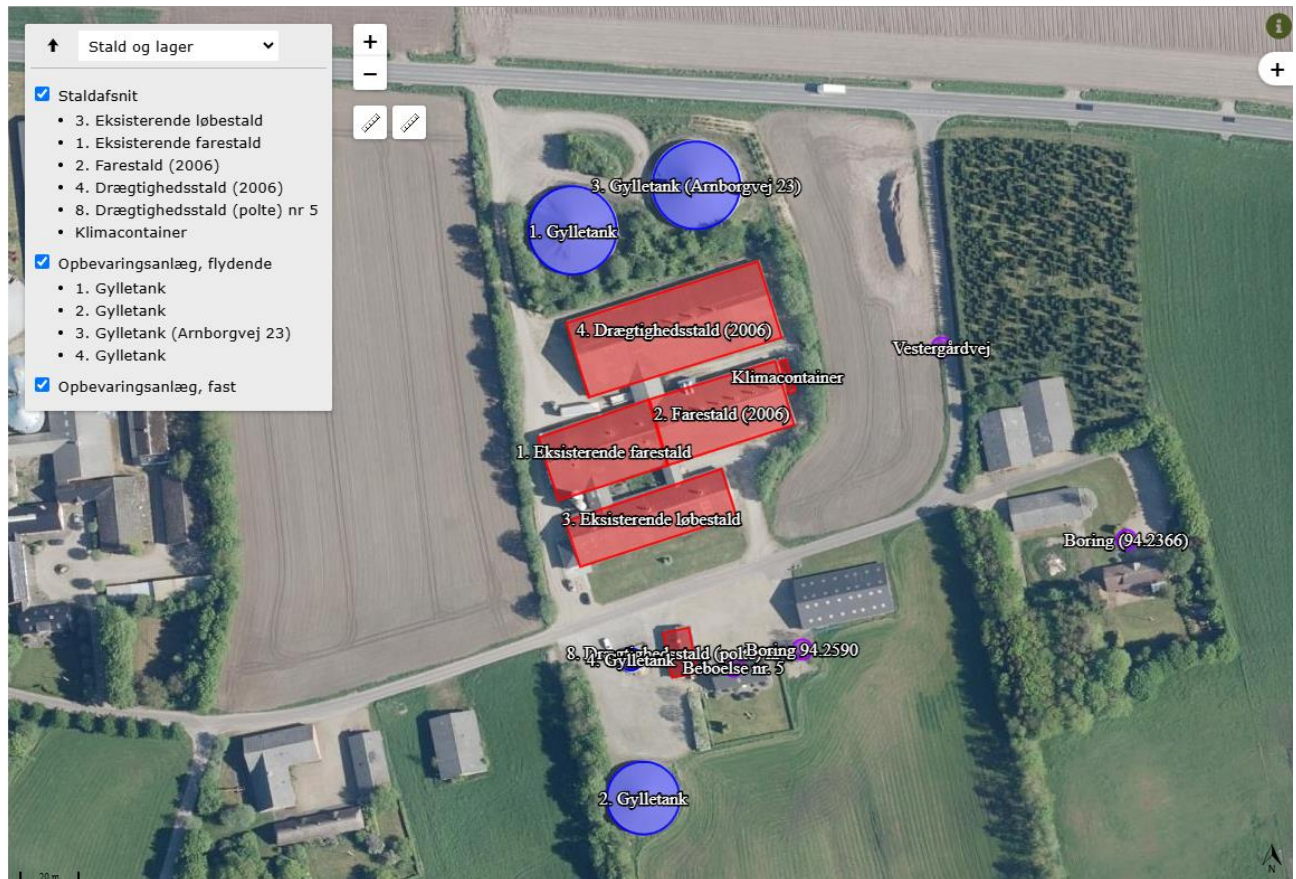
kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Opmåling af produktionsarealer

Ejer: ALEX ØSTERSEN

Adresse: VESTERGÅRDVEJ 2A

Byggeri & Teknik i/S
Sagsnr: 18-010
dateret: 22/3-2018

Oversigt over produktionsarealer

AREALOPGØRELSE

Litra (BBR)	Færvæde iht. skitseplan		Antal stier	Bygningsmål 1	Bygningsmål 2	Bygningsmål 3	Bygningsmål 4	Staldsystem	Bemærkninger
	Afsnit nr.	Anvendelse		Bygning m ² (Brutto)	Staldafsnit m ² (Netto)	Stier m ² (Brutto)	Stier m ² (Netto ex. krybber/inventar)		
1		Færestald	148	1.072	1.032	778,26	711,58	Kassestier, fuldspaltegulv	
2		Færestald	152	960	915	627,46	559,72	Kassestier, delvis spaltegulv	
3		Løbestald	332/8	1.023	970	541,67	458,25	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Hovedparten af løbestald, i bokse, dog 8 stier med delvist spaltegulv
4		Dragtstald	12	1.987	1.918	1.589,25	1.438,54	Længde, delvis spaltegulv	

Datagrundlag: Arealerne er fremkommet ved opmåling på følgende tegninger:
Enkelte bygninger er kontrolmålt og indberettet af ejer.

Litra 1 & 4 : Byggeri & Teknik i/S Sagsnr 61-107 dateret 28/2-2006
Litra 2 & 3: Opmålt af ejeren.

Signaturforklaring

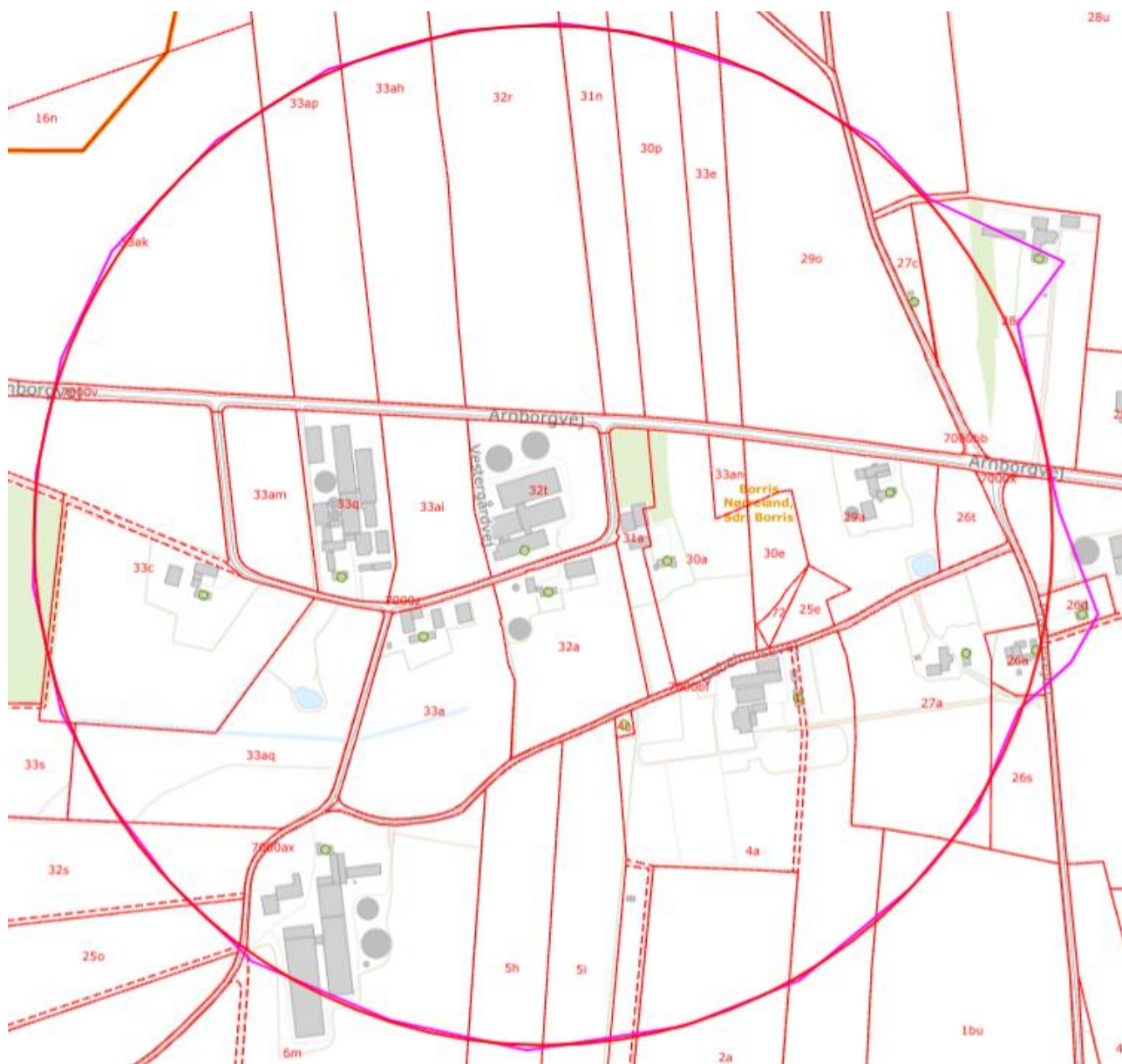
- Udvendigt bygningsmål (længde x bredde) - BBR registrering
- Areal af staldafsnit (indvendige mål) inkl. forbindelsesgange og sektionsgange
- Bruttoareal af stier inkl. inventar og krybber, excl. gangareal
- Nettoareal af stier excl. inventar og krybber og gangareal

Figur 2. Opmåling af produktionsareal.

Den lejede poltestald (8) på Vestergårdvej 5 er opmålt af ansøger.
Bygningsmål 3 er oprundet og anvendt i ansøgningen.

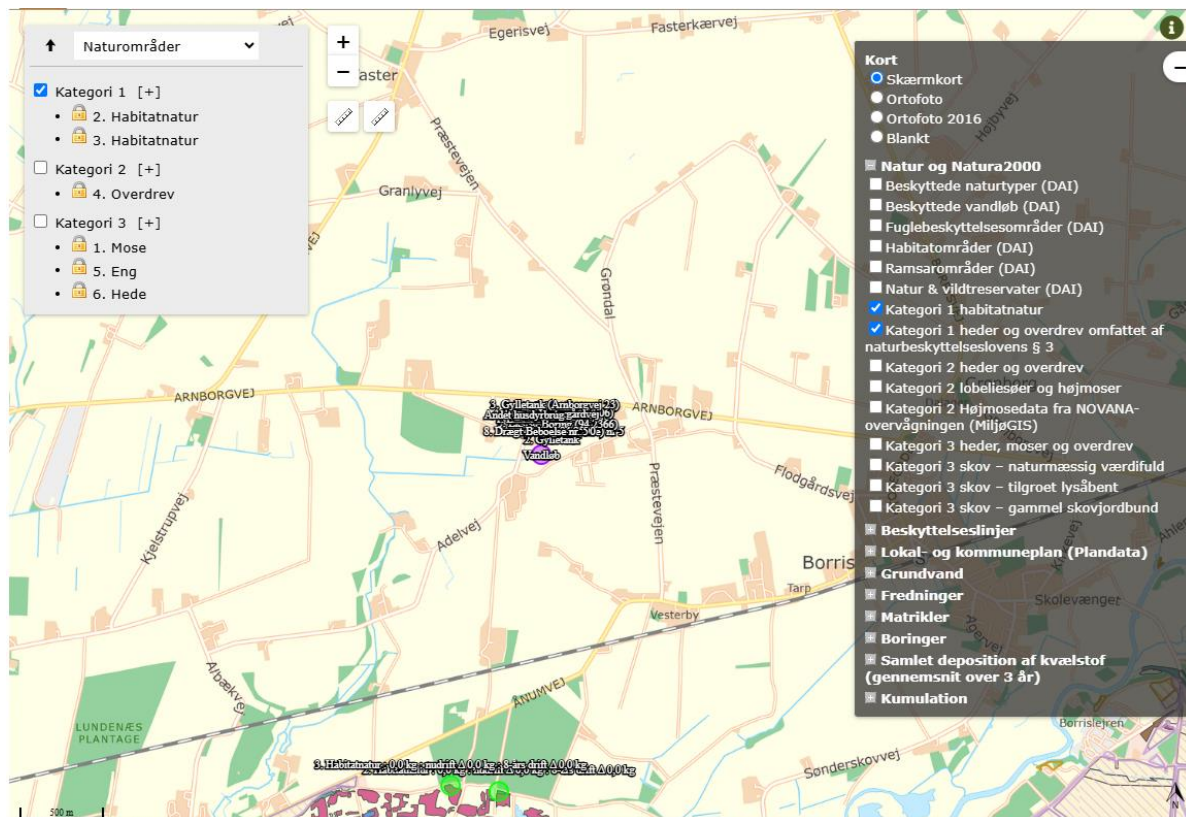
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 609 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

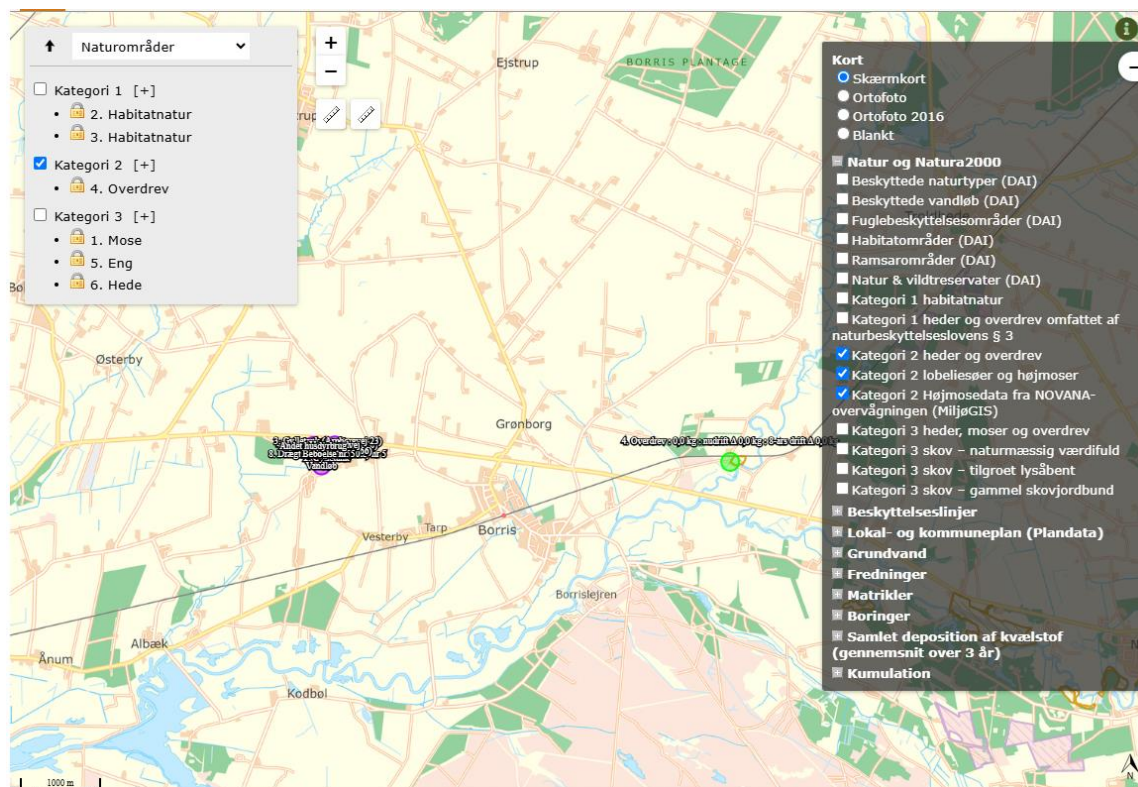

Bilag 4: Natur

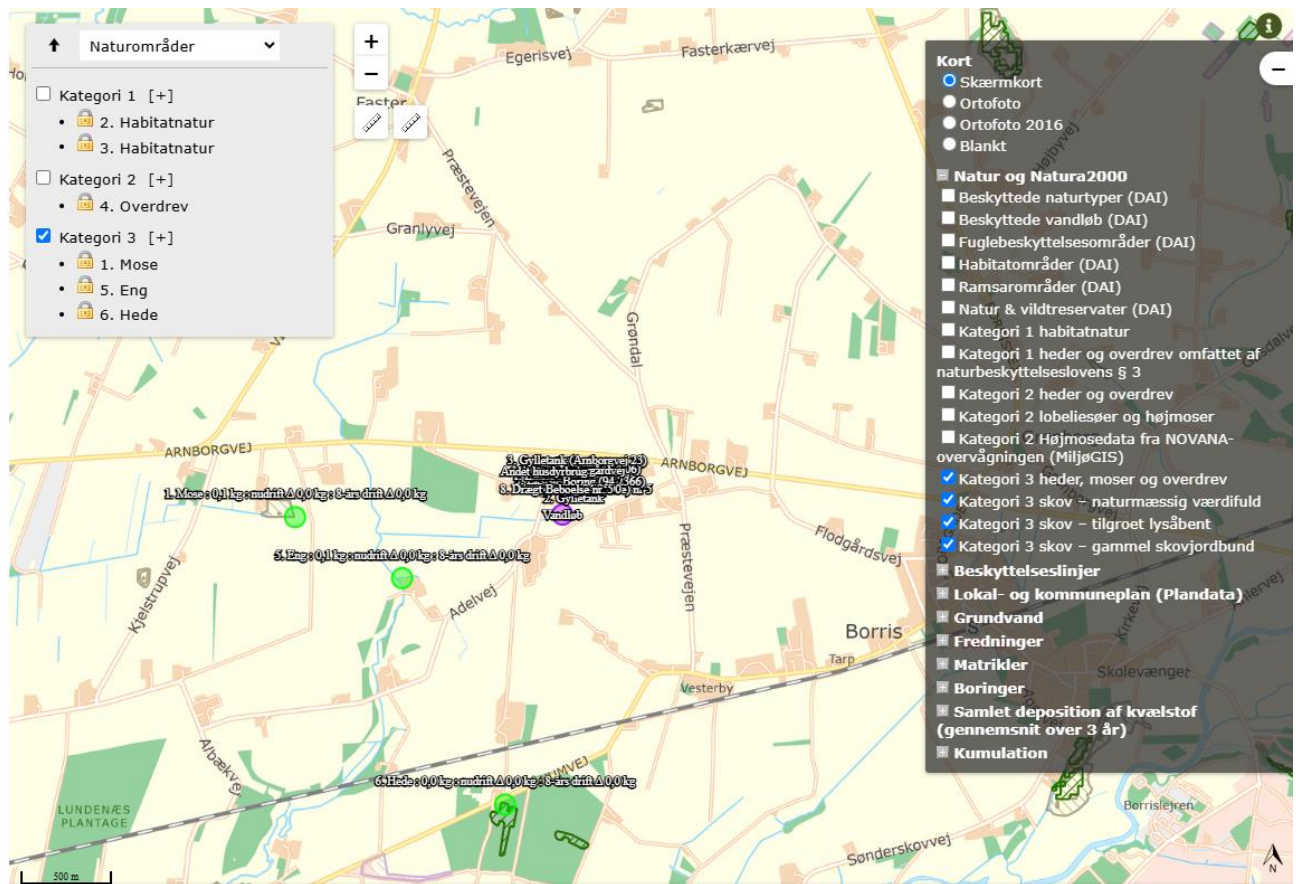
Kategori 1- natur

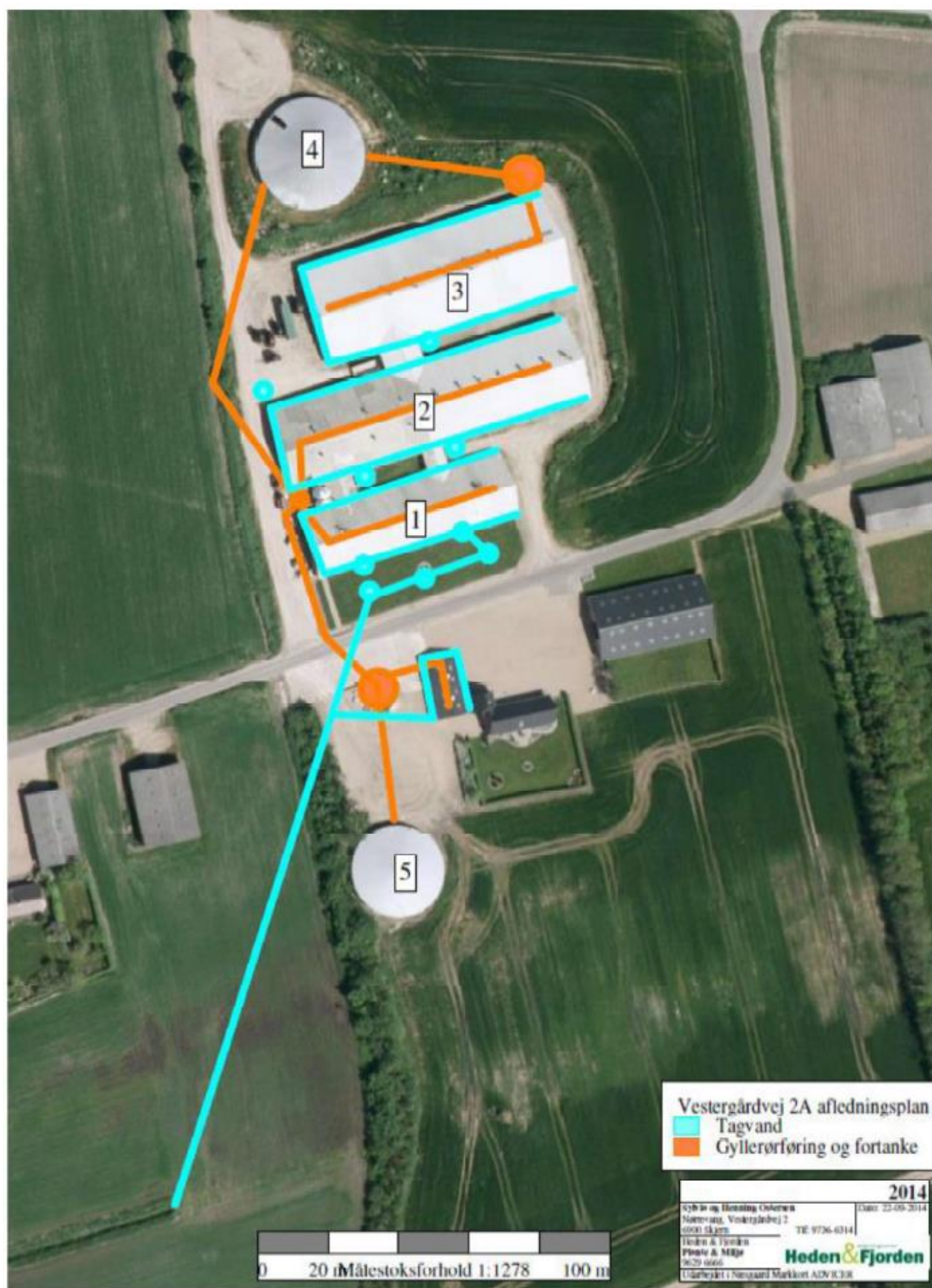
Kategori 2-natur

Kategori 3-natur

Bilag 5: Afløbsplan fra 2014

Bilag 6: Beregning vedr. gyllekøling

Projekt

Herning, den22-09-20

Gyllekøling - beregning

Beregningsen er udarbejdet af:Helle Borum

Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions %

2018 formler

Gyllekum- mer, m2	Køleeffekt, W / m2	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ : Års reduktions %	Lugtreduktion		Ca. varmemængde fra gyllekøl med varmepumpe / år
						Reduktions-%	Nødv. årligt driftstimer	
770,8	17,3 W	13,3 kW	13,5	4.800 h	7,40	0,00	8.760 h	3,4
0,0		0,0 kW	0,0	0 h	0,00	0,00	8.760 h	90.677 kWh
1.109,2	17,3 W	19,2 kW	22,7	4.800 h	12,46	0,00	8.760 h	0 kWh
		0,0 kW	0,0	0 h	0,00	0,00	8.760 h	130.486 kWh
								0 kWh
Areal med køling i alt, m2	1.880,0	32,5 kW			10,38			Sum
								221.163 kWh
Svarer til liter fyringsolie, ca.								24.670 liter

Formler frem til og med 2017

Gyllekum- mer, m2	Køleeffekt, W / m2	Køleeffekt, sum	NH ₃ -reduktions % i driftstiden	Antal drifts- timer / år	NH ₃ : Års reduktions %	Lugtreduktion		Ca. varmemængde fra gyllekøl med varmepumpe / år
						Reduktions-%	Nødv. årligt driftstimer	
770,8	17,3 W	13,3 kW	16,1	4.800 h	8,82	0,00	8.760 h	3,4
0,0		0,0 kW	0,0	0 h	0,00	0,00	8.760 h	90.677 kWh
1.109,2	17,3 W	19,2 kW	23,6	4.800 h	12,91	0,00	8.760 h	0 kWh
		0,0 kW	0,0	0 h	0,00	0,00	8.760 h	130.486 kWh
								0 kWh
Areal med køling i alt, m2	1.880,0				11,23			Sum
								221.163 kWh
Svarer til liter fyringsolie, ca.								24.670 liter

Denne skabelon er udarbejdet d. 10/4-2018, af energi- & teknikrådgiver Gunnar Schmidt, direkte 99 99 23 19; e-mail: gus@byggeri-teknik.dk
Revideret d. 20/5-2020, med indsættelse af %-begrænsning i 2018- formler, samt indsættelse af lugtreduktion. GS.

Byggeri & Teknik I/S

Tlf. 97 13 12 11

Side 1 af 2

2018, dato: 2018-03-12

Kilde - beregningsforudsætninger mv

<http://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/>

Gyllekøling i stalde med rørdslusning (slagtesvin, søer og smågrise):

Ammoniak: Op til 30 %. Effekten i % beregnes efter formlen: $0,85 \cdot x - 0,004x^2$ ($x=W/m^2$)

Gyllekøling i stalde med linespil (slagtesvin, søer og smågrise)

Ammoniak: Op til 34 %. Effekten i % beregnes efter formlen: $1,66 \cdot x - 0,02 \cdot x^2$ ($x=W/m^2$).

Lugt:

Op til 20 %. Effekten i % beregnes efter formlen $0,77 \cdot x$. ($x=W/m^2$)

GS tilføjelse: Skal køre 8760 timer/år

Frem til og med 2017

Kilde - beregningsforudsætninger mv

Teknologiblad Version: 1. udgave

Dyretype: Søer, Smågrise Dato: 26.01.2011

Teknologitype: Staldindretning – køling af gylle Revideret:

Køling af gylle i stalde til søer og smågrise

Gyllekøling:

For køling i stalde med hyppig udmugning, for eksempel mekanisk udmugning med linespil, antages det, at der kan opnås NH₃-reduktion jf. nedenstående ligning 1:

$$\text{Reduktion (\%)} = -0,008x^2 + 1,5x \quad [1]$$

hvor x = køleeffekt, W/m².

Tilsvarende kan effekten estimeres for stalde med traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler jf. ligning 2:

$$\text{Reduktion (\%)} = -0,004x^2 + x$$

Byggeri & Teknik I/S

Tlf. 97 13 12 11